

Əziz oxucum!
 "Şah və... Mat" silsiləsindən ikinci yazıdır ki, sizinlə əzəli duyğularımı bölüşürəm.
 Əlbəttə, ötən yazının qəhrəmanı kimi, bütün coşğuların, xoş sözlərin, sevinc təəssüratlarının ünvanı da, müəllifi də bir İNSANDIR...

Zamanların Böyük SƏRKƏRDƏSİ!..
Baxın, qürurla, fərəhlə baxın bu şəkllə...
Sevə-sevə baxın: Bu təlatümlü dünyada öz öncül yerini tutan müstəqil bir ölkənin PREZİDENTİNƏ!
Qalib KOMANDANA!
Möhtəşəm ZƏFƏR TARİXİNİN yaratıcısına!
...Və həm də al-əlyan çələngdən toxunmuş bu şükranlı sətirlərin müəllifinə - məmləkətin qalibiyyət tarixini özün yazan USTADINA!
Bütün bunların müəllifi – ODUR!..
İLHAM HEYDƏR OĞLU ƏLİYEV!..

Bizi bu günlərə yetirmiş Müzəffər Ali Baş Komandanın çinar boyuna, Xankəndidə vüqarlı addımlarına, hərbi geyimdə daha da əzəmətli görünən qalib Sərkərdə duruşuna, dilə gətirdiyi hər fikrin sanbalına, gözlərindəki, səsindəki sevincə, fərəhə, sevgiyə, şahid itki-lərimizin hüznünə və ağrısına, bu günə və gələcəyə baxışının aydınlığına yaranan dürlü kəlmələr axtarıram söz saxlancından...

Bu ad Qarabağı, Şərqi Zəngəzuru azadlığına qovuşduran, son bir neçə əsrə Azərbaycanın itirilmiş torpaqlarına qələbə bayrağı sancan, böyük güclərin bu torpaqlarda başımızın bəlasına çevirdikləri ikisəlik erməni layihəsinin kitabını birdəfəlik bağlayan DÖVLƏT ADAMININ ismi kimi tarixə əbədi həkk olundu!

Bu, mənim fəhmimin gücü deyil, haqqında yazılan Şəxsiyyətin Əzəmətidir...

Verdiyini bütün sözləri tutmaq ərdəminə, insanların ona olan etibarını, inamını doğrultmaq cəmədliliyinə sahibliyidir...

coğrafiyada Azərbaycanı bu qədər böyük hədəfə çatdırma bilmək heyvətə tamiz bir iş deyilməz!

İndi dünyanın bu nizamı sərgəsində siz bu möcüzələrə inanardınız?!?

Düzi, mən inanmazdım bu möcüzəyə, çünki möcüzə yalnız xəyallarda olur. Amma nəhəng dövlət xadimi cənab İlham Əliyev bütün bunları arzulaqla bəhəm, həm də məqsədinə, məramına çevirdi, həyata keçirdi...

...Və böyük tarix yazdı!..
 Qarabağın tarixi xilaskarı kimi!..

Bu arzuları, bu möcüzəni, bu təntənəni, bu qalibiyyəti özündə ehtiva edən və vurğulaya bilən bir söz tapmaq olarmı?!?

Çox qısa zamanda bu qədrini kim təsvürünə götərə bilirdi ki!?

Vətən müharibəsinə hələ aylar qalmış tezliklə Qarabağın, Zəngəzurun qədim-qayım tor-

Şah və... Mat

İkinci yazı

İndi dünyanı başına götürmüş qarışıqlıqları, gərginlikləri, münəfişləri izlədikcə, Azərbaycan Prezidentinin dəqiq qrosmeyster gedişlərinə, qərarlarındakı sərrastlığa, zamanlama ilə bağlı heyvətə tamiz intuisiyasına heyran olmaya bilmirəm...

Tanrım, bu, necə bir mükəmməllikdir?!

Bir dövlət adamı strateji planlamada necə bu qədər dəqiq, korrekt, ən əsası isə, firsət anları yetişən kimi, ani tərəddüd belə etmədən, qətiyyətli və qərarlı ola, bu qədər qeyri-müəyyənliklərlə, müəkkəb oyunlarla dolu dünyamızda üzünə böyük risklər, dağ boyda məsuliyyət götürməyi bacarmıyış?!?

Epizodlar ardıcıl şahmat kombinasiyaları kimi bir-bir göz önündən keçir, onları bir yerə toplayanda dünyamızın ən müasir tarixinin son dərcə qalibi, gərgin, həlledici mənəzərəsi alınır.

Bir dövlət rəhbərimizin böyük qalibiyyətlə başa çatdırdığı Vətən müharibəsinin nəticələrinə baxırsan, bir də, bu gün ərazisi, insanların taleyi paramparça olmuş Ukraynada baş verənlərə...

Bir Azərbaycan dövlətinin saatlar içində uğurla tamamladığı anti-terror tədbirlərinin tarixi nəticələrinə diqqət yetirirsən, bir də, bu əməliyyatdan qısa müddət sonra yenidən qan çanağına dönmüş Yaxın Şərqdəki dəhşətli mənəzərəyə...

Görürsən ki, nələrdə bir neçə ay, gün, hətta bir neçə saat gecikmə, qərarlılıq göstərmək, yaxud nələrdə də eyni şəkildə tələsmək, vaxtı qabaqlamaq Azərbaycanı can atdığı əsas hədəfdən iraq salarmış!

Hərnləmiş, gözünü qan örtmüş dünyaya (və ona sahiblənmək istəyən bir neçə dövlət) yeri-göyü silahlarla, mərmilərlə, rakətlərlə doldurub yenə boşaltmağa, atmağa yer, qaraltmağa tələlər axtarı, maraqlar uğrunda bir-birini didir.

Polemikaya nə ehtiyac?!
 Belə gərgin bir dünyada, dünya güclərinin maraqlar uınağındakinin, demək olar ki, tən ortasındakı

paqlarının alınacağına qəlbimizdə suallar yaranardı...

Kim inana bilirdi ki, tezliklə nisgilli yurdlarımızda üçrəngli, ayılduzlu bayrağımız ucılacaq, ot basmış yollarımızca insanlarımızın ləpəri düşəcək, qaralmış ocaq daşlarımızın yenidən işaran közündə, istisində yurddaşlarımızın doğma həmiri eşidiləcək?!?

Buna kim inanardı - Şuşadan, Cıdır düzündən əslrərdən boy götürüb gələn muğam sədəsinin yenidən göylərə bülənd olacağına...

Ermənilərin illər boyu vandalcasına tar-mar edib viran qoyduqları yurdlarımızın böyük bir tikinti-abadlıq, inkişaf meydanına çevrəcəyinə...

Torpağın bağrını çatladan minlərin zəhərli tikan kimi bir-bir çıxarılıb atılacağına, yerində bərkətlə toxumları əkiləcəyinə...

İllərin tamarzısından sonra süfrələrimizdə dadlı-ləzzətli Qarabağ, Zəngəzur nemətlərinin görüncəyinə...

Bax budur bizim Prezidentimiz İlham Əliyev!..

...O, Torpağın sevir, Tarixini sevir, bu torpağın qalibiyyət tarixini qızıl hərflərlə yenidən yazır.

Millətini sevir, dilini, inancını sevir, məmləkətinin, dövlətinin adını uca tutur.

Azad olunmuş yurdlarımızın zirvələrində sağlam və əylməz biləyi ilə Zəfər bayrağımızı qaldırır və qürurla dalğalandırır...

Əzəli və əbədi qalibiyyət bayrağımızı!..

Bu qalibiyyətin müqəddəs rəmzi kimi ucalan "dəmir yumruq" heykəlləri əbədi qələbəmizə keşik çəkmiş kimi buradan ta İrəvana, qədim torpaqlarımızca düşməne gözdəki verir. Dovşan xislətli və dovşan təleli düşmənin yuxusuna haram qatır.

Fikir verməmişəm, qalib insan, müzəffər sərkərdə kimi ayağım doğma yurda qoyanda, o yurdların sakinləri ilə görüşəndə gözləri dolur, kövrəlir. Bu torpağın, bu yurdun, bu məmləkətin qurucu sahibi kimi kövrək göz yaşlarını saxlaya bilmir.

Çox güclü yaddaşı var. Tariximiz kimi mədəniyyətimizi, etnoqrafiyamızı, milli kimliyimizi, bu yurdun, kənd-kəsoyin toponimlərini, adlarda yaşayan həqiqətlərini dərinləndirir, keçmişin danılmaz faktlarını yaddaşında saxlayır.

Vətən müharibəsinə üç cəbhədə - döyüş meydanında, diplomatiya sənəhdə, informasiya savaşında ustahlıqla aparən bu insan mükəmməl bildiyi neçə dildə Azərbaycanı gerçəkliklə müxtəlif kanallarla dünyaya yetirməyi və sübut etməyi bacarmış...

Bu gün Qarabağda, Şərqi Zəngəzurdə yerinə yetirilən bərpə-quruculuq işlərinin hər birində el-obamızın, insanlarımızın, adət-ənənələrinə uyğun böyük xeyir-duasını verir.

Qədim yurdları, kəndi-kəsoyi, Qalib Ordumuzun qəhrəmanlarını, qərarların, atılan addımların, göz-ləntilərin öz vədəsinə görə müəyyən olan idmançılarımızı adbaad tanıyır, döyər verir...

Əhatəsizdəki insanların duyğularını, auditoriyanın tələbini və üslu-

bunu həssaslıqla duyub ona görə davranır. Bəzən ana dilimizdə elə sözlər, ifadələr səsləndirir ki, dayanıb təkrar-təkrar dinləyirsən, səsinin və sözünün schindən doymursun...

Bax budur bizim Prezidentimiz İlham Əliyev!

Əsl Lider kimi o, zamanla çalır, vaxtı tarixə çevirir bilir.

Liderlik, əslində, zamanla işləmək sənətidir, onu dərinləndirən, onu dərinləndirən duymağı bacarmadır, hər addımın öz vaxtını-vədəsinə zərər dəqiqliyi ilə hesablamayı bilmək və ona uyğun addım atmaqdır.

"Nəyi necə, nə vaxt etmək lazımdır, bunu mən bilirəm!.."
 Vətən müharibəsinin simvollarından birinə çevrilmiş bu kəlmələri unutmaq olarmı?!?

Bu, siyasətdə, diplomatiyada, idarəetmədə illərin təcrübəsi ilə bişib-bərkimmiş dövlət adamının kamillik məqamıdır.

LİDERİN zamanla bağlı mühüm məsuliyyətinin ifadəsidir həm də... Nəticələrin tez başa gəlməsinə tələskənlik göstərənələr, səbirsizlənlərə, vaxtı qabaqlamaq istəyənlərə, ya da xəbis niyyətlərlə yanlış rəy formalaşdırmağa can atanlara verilmiş USTAD DƏRSİDİR!..

Siyasətdə ZAMAN çox qiymətli-dir, onun düzgün hesablanması, qərarların, atılan addımların, göz-ləntilərin öz vədəsinə görə müəyyən olan idmançılarımızı adbaad tanıyır, döyər verir... Əhatəsizdəki insanların duyğularını, auditoriyanın tələbini və üslu-

illik tarix kimi nəzərdən keçirdikdə bu illərin müxtəlif hadisə və proseslərini, qərarlarını, tədbirlərini kino lenti kimi göz önündə canlandırdıqda, indi bu həqiqəti anlamaq çox asandır.

Azərbaycan Prezidenti neçə əsrin problemini cəmi 44 gün içində yoluna qoydu. Bundan ötrü isə illərlə hazırlıq gördü.

Özü də necə hazırlıq!!
 Ölkənin ictimasi-siyasi sabitliyinin təmin olunmasından, sosial-iqtisadi inkişafından tutmuş, ordu quruculuğına qədər...

Diplomatik fəaliyyətdən gənc nəslin yetişdirilməsinə, cəmiyyətdə milli vəhdətin təmin olunmasına və başqa belə mühüm işlərə qədər...

Belə bir hazırlıq prosesi üçün tutulmuş yolun, götürülmüş xəttin ardıcılığı, həyata keçirilən tədbirlərin davamlı islahatlarla zaman-zaman kamilləşdirilməsi tələb olunurdu.

Cənab İlham Əliyev Ümum-milləti Lider Heydər Əliyevin müəyyən etdiyi yola sadiqliyi və zamanı, vaxtı çağırışlarını son dərəcə həssaslıqla duyması, bu çağırışlara çevik reaksiyaları ilə lazımı hazırlıqları böyük məharətlə apardı.

Tarixi reallıqlara həssaslıqla yanaşdı...

Hər bir addımın öz məqamını səbirlə gözlədi...

Azərbaycan üçün heç bir firsətli fəvri vermədi və bizi xalq olaraq əslrərdən bəri ürəyimizdə göyərdən ən böyük arzumıza qovuşdurdu!.. Şükür, min şükür!..

...Və belə bir məqamda, Azərbaycan Laçın yolunda sərhəd-keçid məntəqəsi yaradıb ərazi bütövlüyünü bərpə etdiyini bütün dünyaya duyurur, illərlə biza rixənd edən, barmaq silkləyən ermənilər boyunlarını bükə-bükə dövlət bayrağımızın altından, Azərbaycan əsgərinin yoxlamasından keçərək gedib-gəlməli olurlar.

Bu yolla illər uzunu silah daşıyıb siçovul kimi yuvalarını doldurmuş separatçıların basarətı bağlanır daha...

Azərbaycan dövlətinin kosmosdan quş uçuşunu belə gören gözləri və "dəmir yumruq"unun zərbi-dəsti onlara əl-qol açmağa belə imkan vermir.

Dövlət rəhbərimiz Şuşadan gərünən Xankəndini Türkiyə Prezidentinə göstərir. "Oradakı yer ki var, dağın arasında, ora da Xankəndi şəhəridir" - deyir...

Sayın Ərdoğan isə özünəməxsus arifliklə "Otel oradamı?" - deyər soruşur.

Cənab İlham Əliyev də eyni arifliklə dərhal söhbəti tutur, səmimi gülüşü ilə "Orda da olacaq!" - deyir...

Və "İnşallah" duası!!!

Adətən, təsəvvürlər, xəyallar reallıqlardan böyük olur...

Bu günlərinə reallıqları təsəvvürlərimizdən, xəyal etdiklərimizdən böyükdür, onların sərhədlərini aşır...

Çünki bu reallıqları yaradan Liderin miqyası, əzəməti də görə bildiklərimizdən boy-boy ucadır.

Antiterror tədbirlərində Azərbaycan dövlətinin dəmir ölinin su-

Hələ bir vaxtlar Xankəndidən Azərbaycana barmaq silkləyən pet-rosilər, rubenlər, arayıqlar, yanlar... Ax bu yanlar... Zəhrimar yanlar... Gorbəgər yanlar... Hə, indi necədir halınız?! Alın a, yana-yana!.. Qalın a, yana-yana!..

İndi Azad Xankəndidə də əsəyşə Azərbaycan polisi keşik çəkir... Xankəndidə millətimin oğlunu, milli komendantımızı görəndə göz-lərim doldu.

Xoş gördük, milli polisim, əziz polisim!

Şərəfli və müqəddəs xidmətin mübarək, əziz qardaşım!..

Hələ də adama elə gəlir ki, bütün bunlar şirin bir yuxudur, qısa müddət içində bu qədər böyük bir tarixin içində yaşadığına, bu misilsiz günlərə canlı şahid olduğuna özünü hə-ləm-hələm inandırma bilmirəm.

Əslrə keçəcək, gələcək nasillər bu günlər haqqında əfsanə kimi danışacaqlar...

Amma bunlar - əfsanə deyil, reallıqdır, haqq savaşındakı qalibiyyətdir, doğru yolun gətirib çıxardığı müqəddəs evimizdir, tarixi haqqımızdır.

Tarix həmişə İlham Əliyevi haqlı çıxarır.

Bu tarixi yaradan, istiqamət-ləndirən, vaxtı axarına yön vərən ODUR axı.

Başqa necə ola bilər ki?!
 Bu, Azərbaycan Prezidentinin öz ustadından - Ulu Öndər Heydər Əliyevdən əxz etdiyi ən parlaq keyfiyyətlərdəndir.

Bu böyük sərkərdənin, qrosmeyster ustalığına sahib diplomata-tın, qəlbində hələ nə qədər müqəddəs arzular var...

Yenə inanmasa deyil düşünür-sünüz?!

Yenə inanan və yeni möcüzələrin gerçəkliyə çevrildiyini görəndə günlərimiz olacaq!

Bu əminliyi - dahi sərkərdənin inamli əməlləri verir bizə!..

DÜNYANI Böyük Şahmat Taxtası kimi təsəvvür ediram...

Onun bir tərəfində Azərbaycandan kənarıdaki dünya görünürdü, burada əllərində qara fiqurlar, düşüncələrində qara niyyətlər, qarşılarında qara planlar dəstə ilə üstümüzə gəlmək istəyənlər oynayırdı. Yərbəyərən biza doğru fəndgir gedişlər edilirdi. Kimsəyə boyun aymayan bu müstəqil gücü sar-sıtmıqdan ötrü ağlasız kombine-siyalar quruldu...

Bir tərəfdə isə AZƏRBAYCAN idi!..

Müstəqil və sabit AZƏRBAYCAN!..

Burada xalqın sevgi dolu nəzərləri, etimad və milli ruhu ilə əhatə olunmuş Prezidentimiz diqqətini qarşısındakı ağ fiqurlara, ölkənin və xalqın süd kimi ağ gələ-cəyinə cəmləmişdi.

Qarşısındakı rəqiblərin bütün gedişlərini səbirlə izləyir, təhlil edir, nəticə çıxarırdı.

Və əlverişli məqam yetişən kimi, cəmi birca tutarlı gedişlə, bəd-xah rəqiblərin hamısını mat vəziyyətinə salıb oyundan kənarlaşdıraraq, bu bəsiərə, bu zəkaya, bu Vətən sevgisinə alqışlarını əsirgəməyən, öz Liderini yeni zəfərlərə ruhlandırən xalqa doğru gülümsünürdü...

Bu mənəzərə indi bir az da mürək-kəbləşib, dünya daha gərgin dünya, rəqiblər daha fəndgir və hayasız, oyun qaydaları daha çətin olub...

Amma nə qəm?!

Ağ fiqurlar yenə biz tərəfdə, bu işin bilicisinin əlində... Azərbaycanın, yaşadığımız coğrafiyanın, bu torpaqlardakı insanların ağ bəxti, xoşbəxtliyi nəminə mübarizə aparən, əsl qrosmeyster gedişləri edib rəqiblərini mat qoyan Lider - yenə həmin Lider...

Hünəri - daha böyük hünər...

Zəfəri - daha böyük Zəfər...

Qalibiyyət TARIXİ daha möhtəşəm!..

Allah Azərbaycanımızı və Sizi qorusun, Cənab Prezident!
 Bu çətin, qarmaqarışıq dünyaya və... qısqanc liderlərə baxıram...

Və millət olaraq, hamılıqla, bir dua ilə, üzümüzü SİZƏ tutub rica edirik: Siz də, Siz də Özünüzü qoruyun, Cənab Prezident!..

Allah Amanında!..

İmamverdi İSMAYILOV